Executarea silită a redevenţelor miniere şi petroliere majorate prin Ordonanţe de Guvern

Problema redevenţelor este una controversată, care a avut un parcurs sinuos, din perspectiva actelor normative prin care în mod succesiv s-a încercat majorarea cuantumului lor. Autorul, Andrei Iancu, expune istoricul reglementării în materia redevenţelor miniere şi petroliere şi a evoluţiei jurisprudenţiale, constată stadiul actual şi analizează problematica executării acestor venituri ale bugetului de stat. În final, prin raportare la reglementările recent adoptate în materie procedural fiscală, sunt formulate şi încercări de a anticipa evoluţia lucrurilor în viitor în această materie.

Deşi redevenţele sunt şi rămân în atenţia dezbaterii publice şi politice, în raport de declaraţiile des întâlnite în mass-media referitoare la cuantumul pretins redus al acestora, prezentul material îşi propune să analizeze câteva aspecte strict tehnice, în legătură cu evoluţia recentă a reglementărilor cu incidenţă asupra acestui domeniu. Cu certitudine, redevenţele reprezintă un tărâm unde se întâlnesc şi se întretaie interesele concurente ale statului şi ale titularilor licenţelor de exploatare sau a concesiunilor încheiate, iar măsurile adoptate în această privinţă nu pot fi întru totul separate de contextul politic de la un moment sau altul.

Bineînţeles, beneficiarii licenţelor de exploatare şi concesionarii vor clama imperativul securităţii raporturilor juridice şi se vor opune unui cuantum ridicat al redevenţelor, invocând modul direct în care acesta se va repercuta negativ

asupra planului de afaceri creionat iniţial, cu ocazia încheierii contractului de concesiune sau acordării licenţei.

În contrapunere, statul va invoca faptul că resursele exploatate aparţin patrimoniului public şi va accentua faptul că ne aflăm pe tărâmul dreptului public, unde părţile nu se află în poziţii de egalitate juridică. Neîndoielnic, se va spune că aceste resurse sunt epuizabile şi, pe termen lung, exploatarea lor trebuie să aducă beneficii considerabile bugetului de stat, care să contrabalanseze dispariţia lor, pentru a fi în prezenţa unei relaţii cu adevărat echitabile.

Cu toate acestea, consider că nu aici este locul potrivit pentru a analiza circumstanţele politice şi economice care au condus la adoptarea unor măsuri sau chiar, aş îndrăzni să spun, la schimbarea opticii legiuitorului în această materie sensibilă.

Fără a intra în dialogul dintre părţi, purtat în esenţă pe liniile de argumentare mai sus trasate, prezenta analiză îşi propune să contextualizeze şi să interpreteze evoluţia recentă a unei problematici punctuale şi să constate starea actuală a acesteia.

Personal, consider că dialogul purtat între părţi este înşelător şi nu conduce la o reală concluzie cu privire la care dintre părţi este îndreptăţită în solicitările sale. Într-un stat în care nimeni nu este mai presus de lege, caracterizat, aşadar, prin preeminenţa dreptului, răspunsul corect nu poate fi dat altfel decât pe baza analizei juridice a problematicii, fără a permite intruziunea unor factori externi, ce ţin de situaţia economică sau politică, mai mult decât chiar regulile de drept admit. De altfel, justiţia ar trebui să fie legată la ochi, nu? Nicidecum oarbă sau indiferentă faţă de realităţile sociale, dar nici influenţată de acestea.

În final, îmi voi permite să expun şi interpretarea proprie cu

privire la aspectele analizate, ieşind, aşadar, din registrul „constatărilor”, însă strict pentru a încerca o anticipare a evoluţiei acestui subiect în perioada următoare.

Încercările repetate de majorare a cuantumului redevenţelor miniere şi petroliere prin Ordonanţă de Urgenţă

Majorarea impusă prin O.U.G. nr. 101/2007. Din raţiuni ce ţin de intenţia legiuitorului de a creşte veniturile bugetului de stat provenind din redevenţe, precum şi în considerarea vocilor critice care afirmă că redevenţele negociate ar fi disproporţionat de scăzute în raport cu beneficiile titularilor acestor exploatări, de-a lungul timpului s-a încercat majorarea cuantumului acestora.

Într-o primă etapă, această intenţie s-a materializat prin adoptarea Ordonanţei de urgenţă a Guvernului nr. 101/2007, prin care, în mod unilateral a fost majorat cuantumul redevenţelor, urmând ca, într-o manieră ambiguă, să fie încheiate acte adiţionale în acest sens, între titularii licenţelor de exploatare şi „autoritatea competentă”.

Distinct de contradicţia evidentă dintre majorarea unilaterală a unei redevenţe, prin efectul legii şi necesitatea încheierii unui acord de voinţă în acest scop, problema majorării cuantumului acestor venituri bugetare necesită o analiză ceva mai profundă.

Achiesez întru totul la argumentele prezentate pe larg într-o lucrare recentă, dedicată contenciosului fiscal, conform cărora rezolvarea problemei depinde de răspunsul pe care îl dăm întrebării dacă redevenţele sunt venituri fiscale. Neîndoielnic, aşa cum observă în mod riguros autorul menţionat, redevenţele au o natură contractual-administrativă şi, în niciun caz, nu sunt creanţe fiscale. În acest sens, trebuie observată o distincţie foarte importantă şi edificatoare în privinţa confuziilor întreţinute în acest

domeniu: aplicarea regimului de administrare specific creanţelor fiscale unei creanţe bugetare nefiscale nu îi schimbă acesteia nicidecum caracterul său.

Fără a încerca o reluare a tuturor aspectelor expuse în lucrarea la care am făcut referire, pentru o mai bună înţelegere a problematicii, voi încerca în cele ce urmează să rezum argumentele acolo expuse şi care demonstrează, în opinia mea, faptul că redevenţele nu sunt creanţe fiscale şi, ca atare, majorarea lor unilaterală, prin act normativ, este profund eronată.

În continuare față de comentariile recente legate de majorarea redevenței, din ultimul număr al revistei Tax Magazine, informațiile recente par să confirme că subiectul colectării la buget din activitatea de exploatare a resurselor minerale este o preocupare a legiuitorului. Găsiți cuprinsul noului număr al revistei Tax Magazine aici. Pentru a citi articolul integral al autorului Andrei Iancu, aveți posibilitatea să vă abonați la revistă aici.